

जागतिक बँक सहायित महाराष्ट्र जलक्षेत्र सुधार प्रकल्पांतर्गत
कृषि सहाय्यता सेवा घटकाच्या अंमलबजावणीसाठी
सन २००६-०७ मध्ये निधी मंजूर करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक - जसुप५४०६/प्र.क्र.७४/३-अ,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०००३२,
दिनांक : १९ डिसेंबर, २००६

वाचा

- १) शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्र. जसुप ५४०५/प्र.क्र.१४४/३-अ, दि. ७ डिसेंबर, २००५
- २) जलसंपदा विभाग ज्ञापन क्र. बीजीएम २४०६(३६७)/२००६ अर्थ-१, दि. ६ जून, २००६
- ३) शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्र. जसुप ५४०६/प्र.क्र.७४/३-अ, दि. १९ जुलै, २००६
- ४) जलसंपदा विभाग ज्ञापन क्र. बीजीएम १०.०६/(८२४/२००६) अर्थ-१, दि. १० नोव्हेंबर, २००६

प्रस्तावना

राज्यातील विविध सिंचन प्रकल्पांद्वारे उपलब्ध झालेल्या सिंचन साठ्याचा कमाल उपयोग होवून त्याचा लाभ प्रामुख्याने राज्यातील शेतकऱ्यांना जास्तीत जास्त प्रमाणात प्राप्त होण्याच्या दृष्टीने उभारण्यात आलेल्या सुमारे २८६ पाटबंधारे प्रकल्पांसाठी आवश्यक असलेल्या सुधारणा, दुरुस्त्या, बदल तसेच अनुषंगिक कामे हाती घेवून त्याद्वारे साठवणूक केलेल्या पाण्याचा कमाल वापर शास्त्रशुद्ध पद्धतीने होण्याकरिता जागतिक बँकेच्या सहाय्याने महाराष्ट्र जलक्षेत्र सुधार प्रकल्प (Maharashtra Water Sector Improvement Project- MWSIP) राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. जागतिक बँक सहायित महाराष्ट्र जलक्षेत्र सुधार प्रकल्पांतर्गत कृषि विभागाचा कृषि सहाय्यता सेवा घटक राबविण्यास संदर्भाधीन दि. ७ डिसेंबर, २००५ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. या घटकाच्या सन २००६-०७ मधील अंमलबजावणीकरिता संदर्भाधीन दि. १९ जुलै, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये रु.२.५० कोटी (रुपये दोन कोटी पन्नास लक्ष मात्र) निधी मंजूर करण्यात आला असून उर्वरीत निधी मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

संदर्भाधीन दि. ७ डिसेंबर, २००५ च्या शासन निर्णयात दिलेल्या तपशिलानुसार सुरुवातीला कृषि विभागामार्फत ९ मोठे पाटबंधारे प्रकल्प, १३ मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प आणि ४४ लघुसिंचन प्रकल्प अशा राज्यातील ३३ जिल्ह्यातील एकूण ६६ प्रकल्पांच्या क्षेत्रात कृषि सहाय्यता सेवा (Agricultural Support Services) घटकाची अंमलबजावणी करावयाची आहे. कृषि विभागाने सादर केलेल्या व जागतिक बँकेची मान्यता मिळालेल्या तपशिलानुसार कृषि सहाय्यता सेवा घटकाची अंमलबजावणी राज्यातील सर्व जिल्ह्यात करावयाची आहे. अंमलबजावणीची नियोजित उद्दीष्टे व उपक्रम, कार्यक्रम आणि घटक संदर्भाधीन दि. ७ डिसेंबर, २००५ व दि. १९ जुलै, २००६ च्या शासन निर्णयात नमूद केल्यानुसार असतील.

२. जागतिक बँकेने मान्यता दिलेल्या कृषि सहाय्यता सेवा घटकाच्या सन २००६-०७ च्या अंमलबजावणीकरिता सन २००६-०७ मधील रु १०.०० कोटी निधी मंजूर करण्यास शासनाची प्रशासकीय मान्यता व रु.२.५० कोटी (रुपये दोन कोटी पन्नास लक्ष मात्र) निधीकरिता वित्तीय मान्यता संदर्भाधीन दि. १९ जुलै, २००६ च्या शासन निर्णयाने देण्यात आली. जलसंपदा विभागाच्या संदर्भाधीन दि. १० नोव्हेंबर, २००६ (प्रपत्र-१) ज्ञापनान्वये

प्रधान सचिव (कृषि) यांच्याकडे सुपूर्द केलेला रु. १९५.१६ लक्ष (रुपये एक कोटी पंच्याण्णव लक्ष सोळा हजार मात्र) निधी खर्च करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

३. वरील तपशिलानुसार महाराष्ट्र जलक्षेत्र सुधार प्रकल्पांतर्गत कृषि सहाय्यता सेवा घटकाच्या सन २००६-०७ मधील अंमलबजावणीसाठी रु. १९५.१६ लक्ष (रुपये एक कोटी पंच्याण्णव लक्ष सोळा हजार मात्र) मंजूर केलेला निधी जलसंपदा विभागाच्या मुख्यलेखाशिर्ष

२७०१ मोठे व मध्यम पाटबंधारे (योजनांतर्गत)

(८००) इतर खर्च (११) महाराष्ट्र जलक्षेत्र सुधार प्रकल्प

(११) (०१) जागतिक बँक सहाय्यित महाराष्ट्र जलक्षेत्र सुधार प्रकल्प

(२७०१-बी-०७३)

अंतर्गत अर्थसंकल्पित असलेल्या तरतुदीतून खर्च करण्यात यावा. जलसंपदा विभागामार्फत कृषि विभागास मंजूर केलेला रु.१९५.१६ लक्ष (रुपये एक कोटी पंच्याण्णव लक्ष सोळा हजार मात्र) निधीचा विनियोग करण्यासाठी तसेच संबंधित यंत्रणांना आवश्यकतेनुसार निधी वितरित करण्यासाठी संचालक, (विस्तार व प्रशिक्षण) तथा नोडल अधिकारी, महाराष्ट्र जलक्षेत्र सुधार प्रकल्प, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. त्यांनी उपरोक्त निधी निकडीनुसार जिल्ह्यांच्या आत्मा संस्था, वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर इत्यादी सर्व संबंधित यंत्रणांना वितरित करण्यास त्यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहेत.

४. कृषि सहाय्यता सेवा घटकांतर्गत करावयाची अंमलबजावणी आणि निधी वापर तथा खर्च यासाठी सर्व संबंधित यंत्रणांना द्यावयाच्या तपशिलवार मार्गदर्शक सूचना देतेवेळी अनुसरावयाच्या महत्वाच्या बाबी व तपशिल संदर्भाधीन दि.७ डिसेंबर, २००५ व दि. १९ जुलै, २००६ च्या शासन निर्णयात नमूद केल्यानुसार राहिल.

५. हे आदेश वित्त विभागाच्या परिपत्रक क्र. खर्चनि/१०.०६/प्र.क्र.१/अर्थोपाय, दि. २० एप्रिल, २००६ अन्वये जलसंपदा विभागाने कृषि विभागास वितरित केलेल्या निधीच्या प्राधिकारानुसार, प्रधान सचिव (कृषि) कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

६ सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक _____ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(पृ. सि. मालवणकर)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन,

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

कुलगुरु, सर्व कृषि विद्यापीठे,

प्रधान सचिव (पदुम), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

प्रधान सचिव (मृद व जलसंधारण), ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
सचिव (उद्योग), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
प्रधान सचिव (सहकार) सहकार व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व विभागीय आयुक्त,
आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, (पाच जादा प्रतीसह)
आयुक्त सहकार, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
आयुक्त मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
आयुक्त दुग्धव्यवसाय विकास, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
मुख्य अभियंता व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
व्यवस्थापकीय संचालक, छोट्या शेतक-यांचा व्यापारी संघ (SFAC), कृषि भवन, शिवाजी नगर, पुणे,
अधिक्षक अभियंता, प्रकल्प तयारी व व्यवस्थापन कक्ष म.ज.सु.प्र., जलसंपदा विभाग,
अधिक्षक अभियंता व सहसंचालक, पाटबंधारे संशोधन व विकास संशोधन संचालनालय,
८ मोलेदिना पथ, पुणे,
सर्व जिल्हा सहनिबंधक, सहकारी संस्था,
संचालक(विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (पाच जादा प्रतीसह),
संचालक, वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर,
सर्व संचालक/ कृषि सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक,
साखर संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक(पणन), सहकार विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक (मृद व जलसंधारण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक (समाजकल्याण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक (विस्तार) रेशीम उद्योग, पुणे - मुंबई रस्ता, शासकीय दूध डेअरी समोर, पुणे-४११००३.
संचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
सर्व जिल्ह्यांचे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,
सर्व प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, पुणे, नाशिक,
कोल्हापूर, औरंगाबाद, अमरावती, खोपोली (जि.रायगड), नागपूर,
नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
महालेखाकार, महाराष्ट्र-१ (लेखा परिक्षा/ लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई,
महालेखाकार, महाराष्ट्र-२ (लेखा परिक्षा/ लेखा अनुज्ञेयता), नागपूर,
सर्व जिल्ह्यांचे जिल्हा कोषागार अधिकारी,
सर्व उपसचिव/ अवर सचिव, कृषि व पदुम विभाग,
निवड नस्ती

शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र.जसूप्र ५४०६/प्र.क्र.७४/३-अ, दिनांक १९ डिसेंबर, २००६ चे सहपत्र

प्रपत्र-१

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक : बीजीएम १००६/(८२४/२००६)/अर्थ १

जलसंपदा विभाग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- १०/११/२००६

ज्ञापन :-

विषय :- वित्तीय वर्ष २००६-०७

महाराष्ट्र जलक्षेत्र सुधार प्रकल्पांतर्गत निधी वितरित करणेबाबत

प्रधान सचिव, कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा, स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई
महासंचालक, जल व भूमी व्यवस्थापन संस्था, औरंगाबाद
मुख्य अभियंता व प्राचार्य अभियांत्रिकी अधिकारी, महाविद्यालय, नाशिक
मुख्य अभियंता कोकण प्रदेश जलसंपदा विभाग, मुंबई
अधिक्षक अभियंता व सहसंचालक, महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संस्था, नाशिक
अधिक्षक अभियंता व संचालक, पाटबंधारे संशोधन व विकास संचालनालय, पुणे
अधिक्षक अभियंता, चंद्रपूर, पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, चंद्रपूर
अधिक्षक अभियंता, अकोला पाटबंधारे मंडळ, अकोला
अधिक्षक अभियंता, ठाणे पाटबंधारे मंडळ, ठाणे
अधिक्षक अभियंता, नांदेड पाटबंधारे मंडळ, नांदेड
अधिक्षक अभियंता, सांगली पाटबंधारे मंडळ, सांगली
अधिक्षक अभियंता, कोयना संकल्प चित्र मंडळ, पुणे
अधिक्षक अभियंता, धरण सुरक्षितता संघटना, नाशिक
अधिक्षक अभियंता, कोकण पाटबंधारे मंडळ, रत्नागिरी
अधिक्षक अभियंता, गुणनियंत्रण मंडळ, पुणे
अधिक्षक अभियंता, गुणनियंत्रण मंडळ, औरंगाबाद
अधिक्षक अभियंता, व प्रशासक लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, पुणे
अधिक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, बीड
अधिक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, नाशिक

समासांकित नियंत्रक अधिका-यांना कळविण्यात येते की सन २००६-२००७ या वित्तीय वर्षामध्ये उपरोक्त लेखाशिर्षांतर्गत (८००) इतर खर्च (११) महाराष्ट्र जलक्षेत्र सुधार प्रकल्प (११) (०१) जागतिक बँक सहाय्यीत महाराष्ट्र जलक्षेत्र सुधार प्रकल्प (२७०१ बी ०७३) याखाली रुपये ३८९६३.०० लक्ष तरतूद अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेली होती. त्यापैकी शासन ज्ञापन क्रमांक-बीजीएम २४.०६/(३६७/२००६)/ अर्थ-१ दि. ६.६.२००६ अन्वये पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागास रुपये ६६.२५ लक्ष कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विकास विभागास रुपये २५०.०० लक्ष तसेच शासन ज्ञापन क्र. बीजीएम २४.०६/(३६७/२००६)/ अर्थ-१ दि. २७.६.२००६ अन्वये ८१.२३ लक्ष इतका निधी संबंधित नियंत्रक अधिका-यांना व दि. २४.८.२००६ च्या ज्ञापनान्वये सहाय्यक अनुदानांतर्गत महासंचालक, जल व भूमी व्यवस्थापन संस्था, औरंगाबाद यांना रुपये ३६.५६ तसेच शासन ज्ञापन क्र. बीजीएम २४.०६/(६४४/२००६)/ अर्थ-१ दि. २५.८.२००६ अन्वये रु. १३२.७१ लक्ष निधी संबंधित नियंत्रक अधिका-यांना वितरित करण्यात आलेला आहे. अशाप्रकारे एकूण रुपये ५६६.७७ लक्ष निधी वितरित करण्यात आलेला आहे व अवितरित असलेल्या उर्वरित रुपये ३८३९६.२३ लक्ष तरतूदीमधून रु. ११११.५५ लक्ष निधी सोबतच्या परिशिष्टात दर्शविल्याप्रमाणे संबंधित नियंत्रक अधिका-यांना वितरित करण्यात येत आहे. नियंत्रक अधिका-यांनी हा निधी जागतिक बँकेतर्फे मिळणा-या बाबींवर व बँकेने प्रस्तावित केलेल्या पध्दतीप्रमाणे खर्च करणे बंधनकारक आहे. इतर बाबींवर खर्च करू नये

अधिक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण,
औरंगाबाद
अधिक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण,
जळगांव
अधिक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण,
सोलापूर
अधिक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण,
नागपूर

सदर निधी वापराबाबतचे प्रमाणपत्र संबंधित नियंत्रक अधिका-यांनी विनियोजन लेख्याच्या पूर्तीसाठी अधिक्षक अभियंता प्रकल्प तयारी व व्यवस्थापन कक्ष, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय मुंबई यांना सत्वर सादर करावे.

सदर ज्ञापनाद्वारे प्राप्त होणा-या निधीच्या खर्चमेळाची कार्यवाही करण्यास संबंधित नियंत्रक अधिकारी जबाबदार राहातील. अर्थसंकल्पीय नियमावलीनुसार प्रत्येक तिमाहीस खर्च मेळाची कार्यवाही करण्याची दक्षता नियंत्रक अधिकारी यांनी घ्यावी.

हे ज्ञापन वित्त विभागाच्या वित्त परिपत्रक क्र.खर्चनि/१०.०६/प्र.क्र.१/अर्थोपाय, दि. २०.४.२००६ अन्वये जलसंपदा विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या प्राधिकाराचा वापर करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

स्वाक्षरी/-

(र. य. नलावडे)

शासनाचे अवर सचिव

सहपत्र-वरीलप्रमाणे

प्रत,

वित्त विभाग (व्यय-१२/ अर्थोपाय) मंत्रालय, मुंबई
नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/ महाराष्ट्र राज्य, नागपूर/ मुंबई
महालेखापाल, १/२ (लेखा परिक्षा)/ महाराष्ट्र राज्य, नागपूर/ मुंबई
मुख्य अभियंता (पां) व सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
अधिक्षक अभियंता, प्रकल्प तयारी व व्यवस्थापन कक्ष, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
आंतरवित्त सल्लागार व उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई
उपसचिव (लाक्षवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
कार्यासने अर्थ-२/ लाक्षवि (कामे)/लेखा, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
अर्थ-१ कार्यासन संग्रहार्थ